

Leksikon besednih oblik SSJ: nadstandardno o (ne)standardnem

Kaja Dobrovoljc

Ljubljana, 3. 2. 2012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

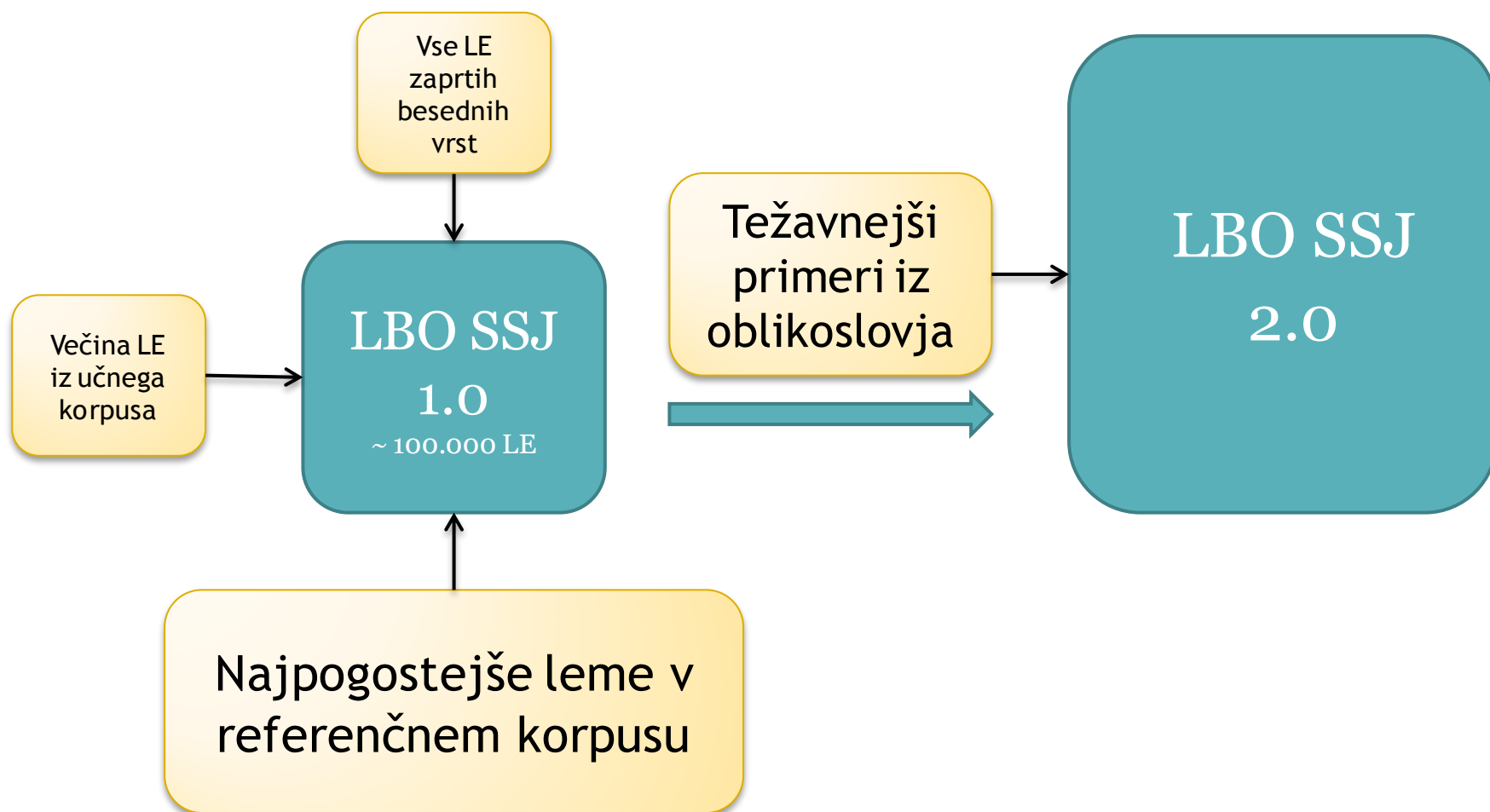

Kaj je leksikon besednih oblik (LBO)?

- podatkovna zbirka o oblikoslovnih lastnostih besedišča
- združevanje besednih oblik pod osnovno obliko (lemo)
- koristen predvsem za morfološko bogate jezike

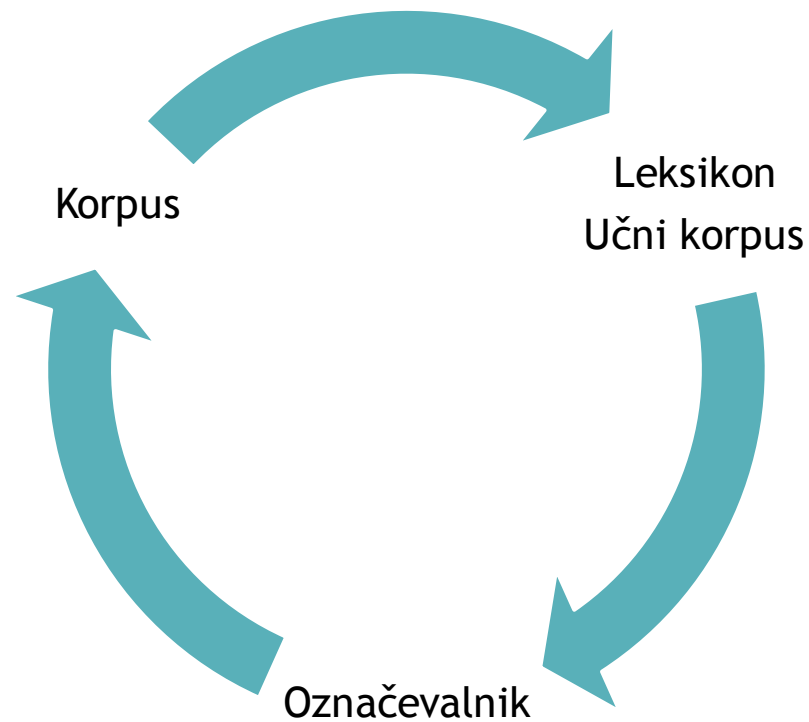
Kaj vsebuje LBO SSJ?

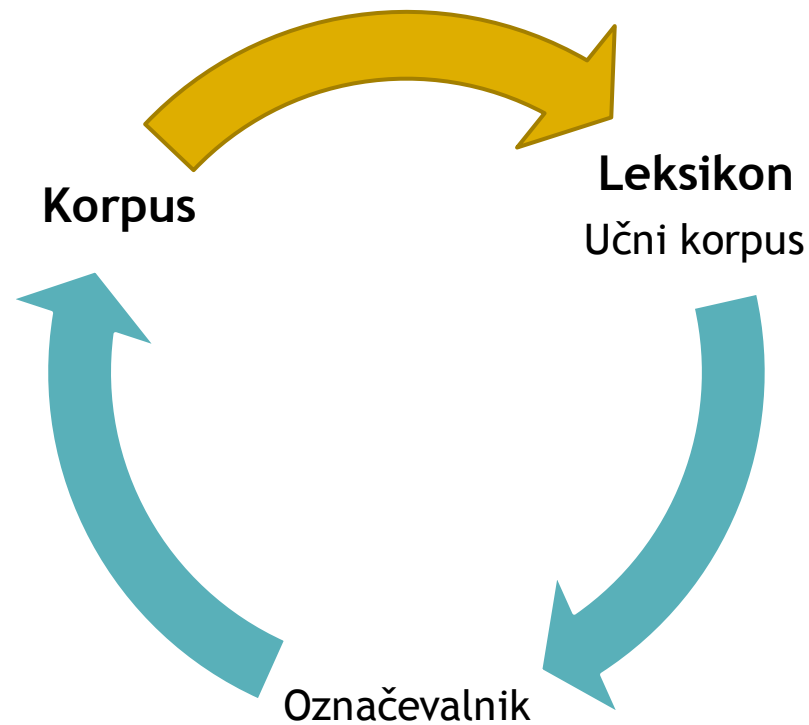
Komu je namenjen?

1. Jezikovnotehnološke aplikacije: prepoznavanje in združevanje korpusnih pojavnic pod skupno lemo, pripisovanje oblikoskladenjskih oznak

Krepostni krog strojnega označevanja

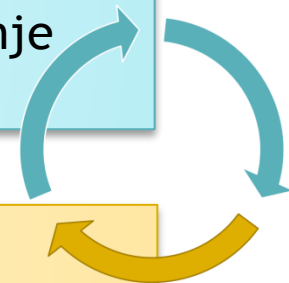
Krepostni krog strojnega označevanja

Komu je namenjen?

1. Jezikovnotehnološke aplikacije: prepoznavanje in združevanje korpusnih pojavnic pod skupno lemo, pripisovanje oblikoskladenjskih oznak

2. Govorci slovenščine: prikazovanje podatkov iz referenčnega korpusa v okviru slogovnega priročnika

Leksikonska enota

Lema

Splošne lastnosti

Shakespeare samostalnik, lastno ime, moški spol

Zapis	Živost	Število	Sklon	Oznaka
Shakespeare		ednina	imenovalnik	Slmei
Shakespearea Shakespearja		ednina	rodilnik	Slmer
Shakespeareu Shakespearju		ednina	dajalnik	Slmed
Shakespearea Shakespearja	živo živo	ednina	tožilnik	Slmetd
Shakespeareu Shakespearju		ednina	mestnik	Slmem
Shakespeareom Shakespearjem		ednina	orodnik	Slmeo
Shakespearea Shakespearja		dvojina	imenovalnik	Slmdi

Oblikoslovnna paradigma

Specifične lastnosti

Oblikoskladenjska oznaka

Povezane oblike

Povezane oblike
Shakespeareov (pridevnik)
Shakespearjev (pridevnik)

Od opisovanja standardnega k raziskovanju dejanske rabe ...

- Kje imajo govorniki težave?
[nabor problematičnih vprašanj]
- Katere pojavnice v korpusu to potrjujejo?
[luščenje podatkov iz korpusa]
- Kako pogoste so?
- Kakšna je njihova normativna zaznamovanost?

Leksikonska enota v LBO SSJ

Shakespeare [C1a1g, D1a2e] samostalnik, lastno ime, moški spol

Zapis		Število	Sklon	Oznaka	Pogostost
Shakespeare		ednina	imenovalnik	Slmei	3443
Shakespeara	<i>standardno, variantno</i>				412
Shakespeareja	<i>standardno, variantno</i>	ednina	rodilnik	Slmer	138
Shakespearea	<i>nestandardno</i>				43
Shakespeareja	<i>nestandardno</i>				29
Shakespeareu	<i>standardno, variantno</i>				101
Shakespeareju	<i>standardno, variantno</i>	ednina	dajalnik	Slmed	25
Shakespeareu	<i>nestandardno</i>				5
Shakespeareju	<i>nestandardno</i>				1
Shakespeara	<i>standardno, variantno</i>				724
Shakespeareja	<i>standardno, variantno</i>	ednina	tožilnik	Slmetd	213
Shakespearea	<i>nestandardno</i>				28
Shakespeareja	<i>nestandardno</i>				16
Shakespeareu	<i>standardno, variantno</i>				368
Shakespeareju	<i>standardno, variantno</i>	ednina	mestnik	Slmem	51
Shakespeareu	<i>nestandardno</i>				9
Shakespeareju	<i>nestandardno</i>				2
Shakespeareom	<i>standardno, variantno</i>				150
Shakespearejem	<i>standardno, variantno</i>	ednina	mestnik	Slmem	37
Shakespeareom	<i>nestandardno</i>				5
Shakespearejem	<i>nestandardno</i>				1
Shakespeareov					2978
Shakespearejev					699
Shakespearea					32
Shakespeareja					27

Nabor vseh
izkazanih
oblik

Normativna
zaznamovanost

Nabor vseh
besedotvornih
realizacij

Pogostost v
referenčnem
korpusu

Slogovni priročnik

[zanima me več o tem programu](#)

Rad bi izvedel:

kako se napiše
oblika besede

leksikon

kako večina napiše,
kar me zanima

korpus

kaj o besedah v
slovenskem jeziku

leksikalna baza /
slovar

kaj o slovenski
slovnici

slovnica

KAZALO VPRAŠANJ

spisek vsebin

vpiši, kaj želiš izvedeti o slovenščini

IŠČI

[Kako lahko iščem?](#)

uporabniški vmesnik za komunikacijo v
naravnem jeziku

Slogovni priročnik

[zanima me več o tem programu](#)

Rad bi izvedel:

kako se napiše
oblik

Sklanjanje
imen na -re

večina napiše,
e zanima

kaj o besedah v
slovenskem je

Shakespeare

vnski

KAZALO VPRAŠANJ

vpiši, kaj želiš izvedeti o slovenščini

IŠČI

[Kako lahko iščem?](#)

Kako se
sklanja
Shakespeare

KAZALO VPRAŠANJ

kako se sklanja Shakespeare

IŠČI

[Želiš o tem poklepetati z Mojstrom?](#)

kratko in malo

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean pellentesque egestas eros sit amet dictum. Duis orci ligula, feugiat sed scelerisque sed, varius id purus. Fusce hendrerit commodo arcu, a blandit lorem congue ac. Ut a velit orci, quis egestas nisl. In vitae.

	EDNINA	KOLIKO
Shakespeare	imenovalnik	3443
Shakespeara	rodilnik	412
Shakespeareu	dajalnik	101
Shakespeara	tožilnik	724
Shakespeareu	mestnik	368
Shakespeareom	orodnik	150

	EDNINA	KOLIKO
Shakespeare	imenovalnik	3443
Shakespeareja	rodilnik	138
Shakespeareju	dajalnik	25
Shakespeareja	tožilnik	213
Shakespeareju	mestnik	51
Shakespearejem	orodnik	37

	EDNINA	KOLIKO
Shakespeare	imenovalnik	3443
Shakespearea	rodilnik	43
Shakespeareu	dajalnik	5
Shakespearea	tožilnik	28
Shakespeareu	mestnik	9
Shakespeareom	orodnik	5

	EDNINA	KOLIKO
Shakespeare	imenovalnik	3443
Shakespeareja	rodilnik	29
Shakespeareju	dajalnik	1
Shakespeareja	tožilnik	16
Shakespeareju	mestnik	2
Shakespearejem	orodnik	1

[Če želiš preveriti, kako se oblike rabijo v sobesedilu, klikni na posamezno obliko.](#)

na dolgo in široko

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam vulputate vulputate urna.

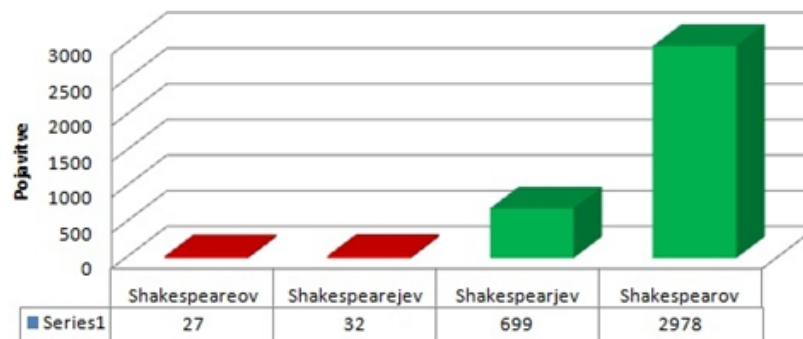
KAZALO VPRAŠANJ

Shakespearjev ali Shakespearov

IŠČI

kratko in malo

Na grafu si lahko ogledate podatke o pogostosti pojavljanja svojilnega pridevnika **Shakespearov** v besedilnem korpusu. Pisci večinoma uporabljajo to obliko, v petini primerov tudi obliko **Shakespearjev**, ki je ravno tako standardna, a manj rabljena. Nestandardni obliki Shakespearejev in Shakespeareov sta rabljeni zelo redko.

Če želite preveriti, kako se oblike rabijo v sobesedilu, kliknite na posamezno obliko.

na dolgo in široko

Svojilni pridevniki iz tujih imen moškega spola, ki se končajo na izgovorjeni r

Na splošno [svojilne pridevnike](#) iz samostalnikov moškega spola naredimo tako, da jim

Korpusno podprt leksikon besednih oblik SSJ:

- ✓ pogoste in problematične leme, besedne oblike in besedotvorne povezave
- ✓ oblikoskladenjske lastnosti
- ✓ pogostost
- ✓ podobni primeri
- ✓ (normativna zaznamovanost)

JEZIKOVNOTEHNOLOŠKE APLIKACIJE:

premik od potrjevanja že ugotovljenega k označevanju posebnosti

GOVORCI SLOVENŠČINE:

samostojen deskriptivni oblikoslovni priročnik in spremljevalna aplikacija slogovnega priročnika

Dostopen na:

LBO SSJ 1.0:

- XML (LMF)
- www.termania.net

LBO SSJ 2.0:

- Slogovni priročnik
- XML (LMF)

- Kazalnik 3: Specifikacije za leksikon besednih oblik:

<http://www.slovenscina.eu/Vsebine/Sl/Kazalniki/K3.aspx>

- Kazalnik 17: Slogovni priročnik:

<http://www.slovenscina.eu/Vsebine/Sl/Kazalniki/K17.aspx>